

Cari İşlemler & Ödemeler Dengesi İstatistikleri

Ağustos 2023

Cari İşlemler Dengesi

TCMB tarafından açıklanan ödemeler dengesi istatistiklerine göre 2022 yılının Ağustos ayında 2.753 milyon dolar açık veren cari denge, 2023 yılının aynı ayında 619 milyon dolar açık verdi. Böylece 2023 yılı Temmuz ayında 59.098 milyon dolar olan 12 aylık cari işlemler açığı, Ağustos ayında 56.964 milyon dolara geriledi.

Cari açığın gerilemesinde; ödemeler dengesi tanımlı dış ticaret açığının, Ağustos ayında önceki yılın aynı ayına göre 2.553 milyon dolar azalarak 7.104 milyon dolara gerilemesi etkili oldu.

Hizmetler dengesi kaynaklı girişler ise Ağustos ayında önceki yılın aynı ayına göre 259 milyon dolar azalarak 7.266 milyon dolara geriledi.

Birincil gelir dengesinden kaynaklanan net çıkışlar, önceki yılın aynı ayına göre 252 milyon dolar artarak 922 milyon dolar olarak gerçekleşti.

2022 yılı Ağustos ayında 49 milyon dolar net giriş kaydedilen ikincil gelir dengesi kaleminde, 2023 yılının aynı ayında 141 milyon dolar net giriş yaşandı.

Cari İşlemler Dengesi, m\$ - Ağustos

Aylık	2022	2023	Yıllık Değ.
İhracat	21.081	21.224	0,7%
İthalat	-30.738	-28.328	-7,8%
Ticaret Dengesi	-9.657	-7.104	-26,4%
Hiz. Gelir	10.712	10.999	2,7%
Hiz. Gider	-3.187	-3.733	17,1%
Hiz. Dengesi	7.525	7.266	-3,4%
Birincil Den.	-670	-922	37,6%
İkincil Den.	49	141	187,8%
Cari Denge	-2.753	-619	-77,5%
12 Aylık			
İhracat	250.949	250.368	-0,2%
İthalat	-320.660	-348.782	8,8%
Ticaret Dengesi	-69.711	-98.414	41,2%
Hiz. Gelir	82.494	96.784	17,3%
Hiz. Gider	-36.396	-45.592	25,3%
Hiz. Dengesi	46.098	51.192	11,1%
Birincil Den.	-9.470	-10.236	8,1%
İkincil Den.	-429	494	A.D.
Cari Denge	-33.512	-56.964	70,0%

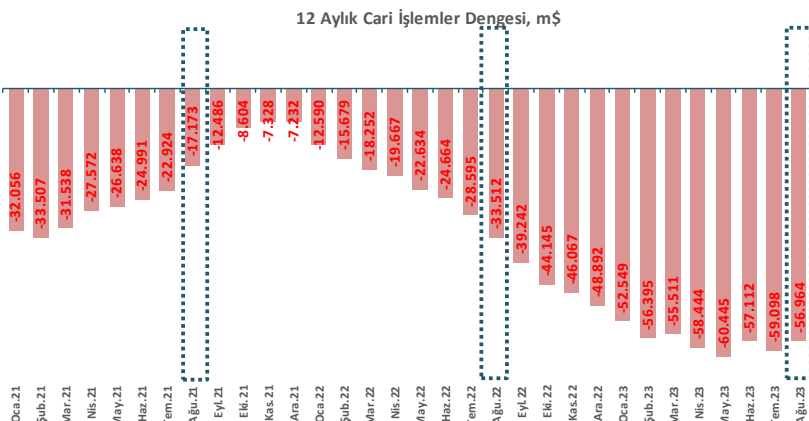
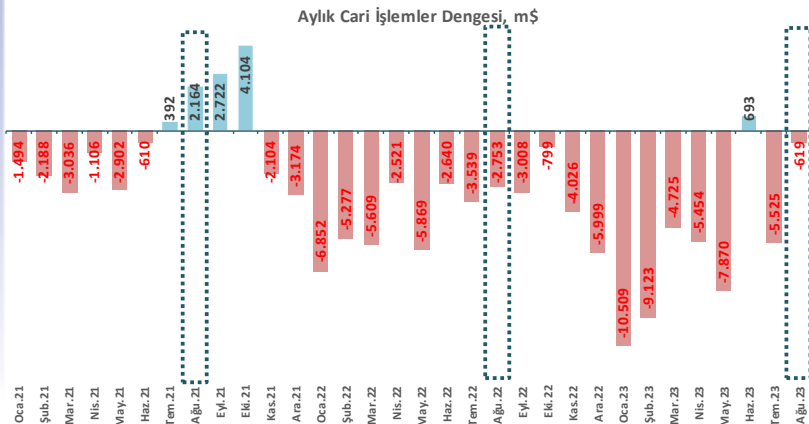
Cari İşlemler Dengesi, m\$ - Aylık

	2021	2022	2023	Aylık Değ.	Yıllık Değ.
Ocak	-1.494	-6.852	-10.509	75,2%	53,4%
Şubat	-2.188	-5.277	-9.123	-13,2%	72,9%
Mart	-3.036	-5.609	-4.725	-48,2%	-15,8%
Nisan	-1.106	-2.521	-5.454	15,4%	116,3%
Mayıs	-2.902	-5.869	-7.870	44,3%	34,1%
Haziran	-610	-2.640	693	A.D.	A.D.
Temmuz	392	-3.539	-5.525	A.D.	56,1%
Ağustos	2.164	-2.753	-619	-88,8%	-77,5%
Eylül	2.722	-3.008			
Ekim	4.104	-799			
Kasım	-2.104	-4.026			
Aralık	-3.174	-5.999			
Ocak - Ağustos	-8.780	-35.060	-43.132		23,0%

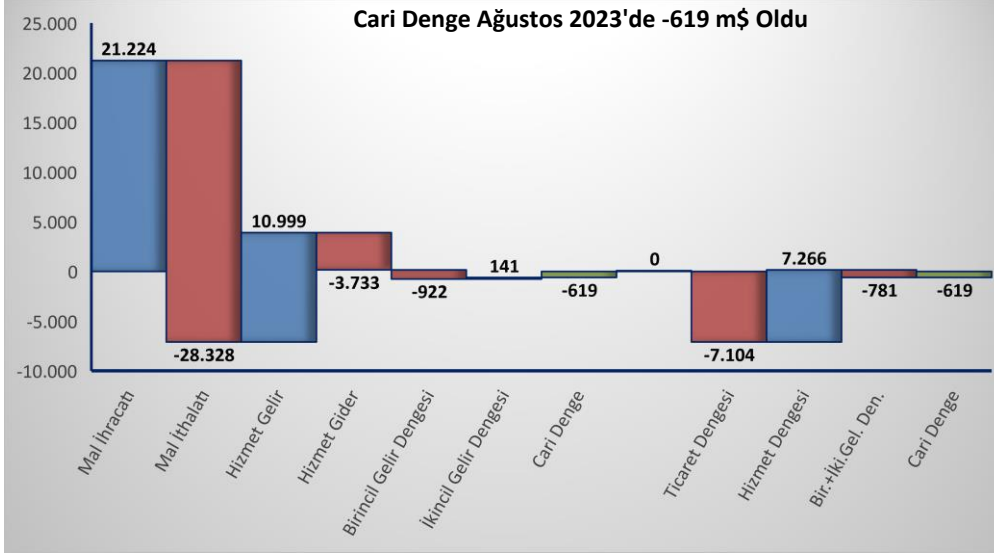
Cari İşlemler Dengesi, m\$ - 12 Aylık

	2021	2022	2023	Aylık Değ.	Yıllık Değ.
Ocak	-32.056	-12.590	-52.549	7,5%	317,4%
Şubat	-33.507	-15.679	-56.395	7,3%	259,7%
Mart	-31.538	-18.252	-55.511	-1,6%	204,1%
Nisan	-27.572	-19.667	-58.444	5,3%	197,2%
Mayıs	-26.638	-22.634	-60.445	3,4%	167,1%
Haziran	-24.991	-24.664	-57.112	-5,5%	131,6%
Temmuz	-22.924	-28.595	-59.098	3,5%	106,7%
Ağustos	-17.173	-33.512	-56.964	-3,6%	70,0%
Eylül	-12.486	-39.242			
Ekim	-8.604	-44.145			
Kasım	-7.328	-46.067			
Aralık	-7.232	-48.892			

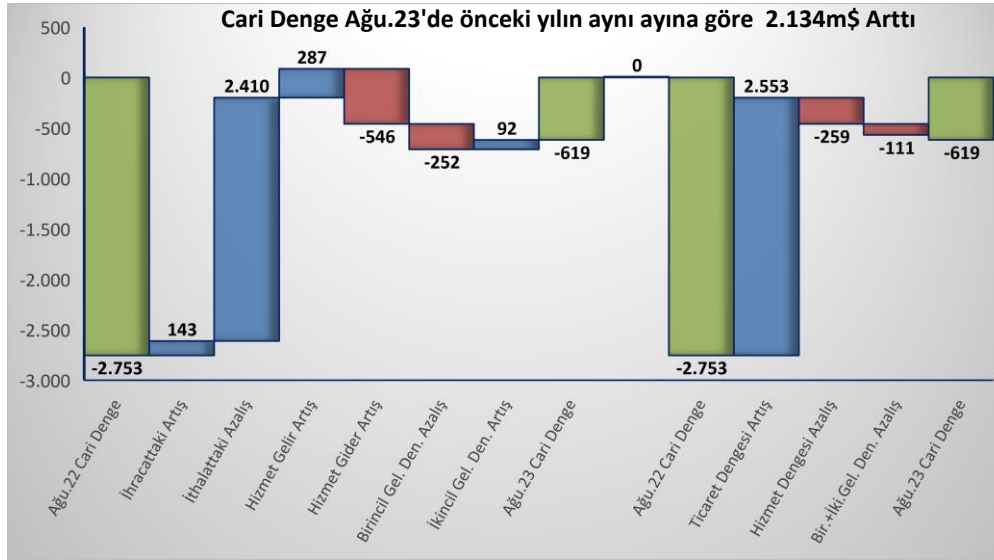
Kaynak: TCMB

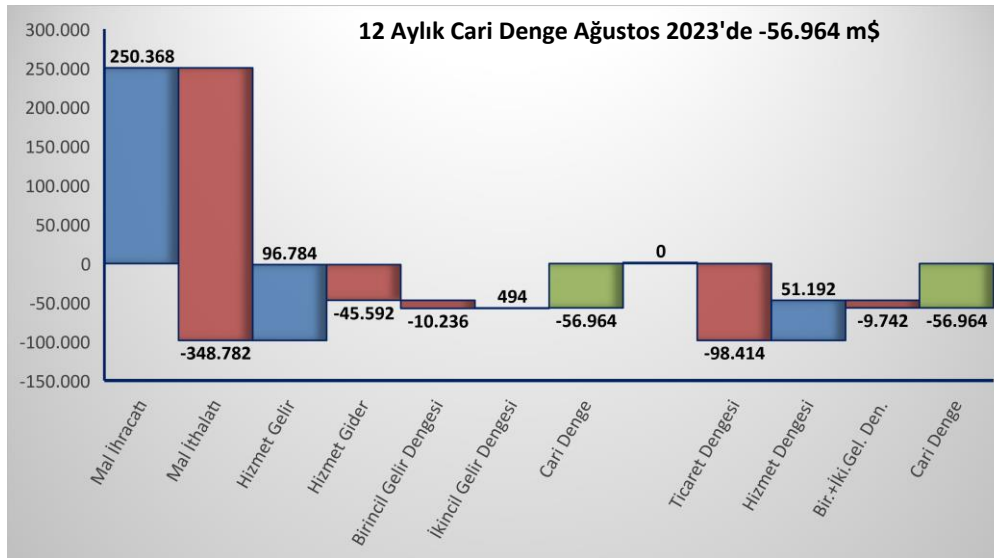
Cari İşlemler & Ödemeler Dengesi

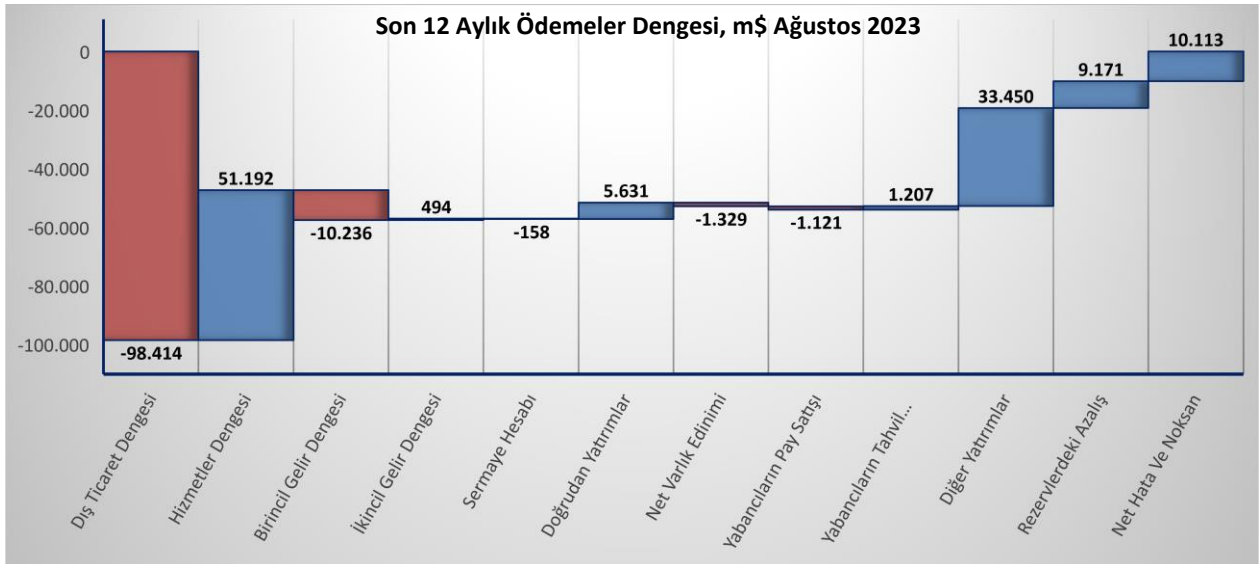
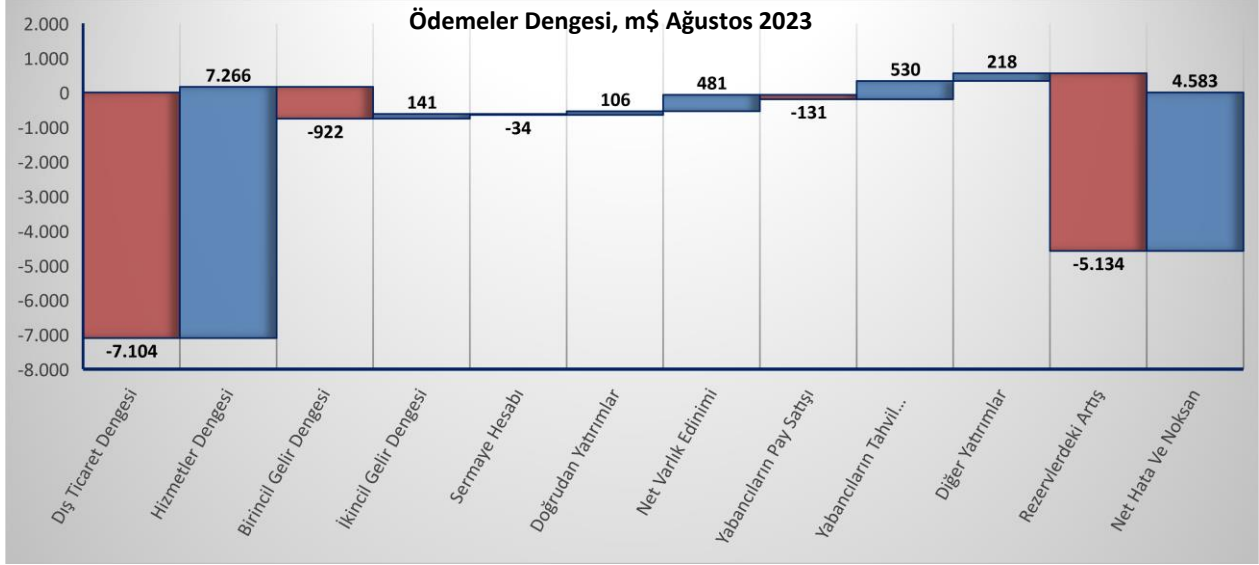
2023 yılı Ağustos ayında 21,2 milyar dolar ihracat yapılırken, 28,3 milyar dolar ithalat yapıldı ve ticaret dengesi 7,1 milyar dolar açık verdi. 11,0 milyar dolar hizmet geliri elde edilirken, 3,7 milyar dolar hizmet gideri kaydedildi ve hizmet dengesi 7,3 milyar dolar fazla verdi. Birincil ve ikinci gelir dengesinin 0,8 milyar dolar açık vermesiyle 2023 yılı Ağustos ayında cari denge, 0,6 milyar dolar açık verdi.

2022 Ağustos ayında 2,75 milyar dolar açık veren cari dengenin, 2023 yılı Ağustos ayında 619 milyon dolar açık vermesinin temel sebebi dış ticaret dengesinin 2,55 milyar dolar artmasıdır. İhracat önceki yılın aynı dönemine göre 143 milyon dolar artarken, ithalat 2,4 milyar dolar azalış gösterdi ve böylece dış ticaret dengesi 2,55 milyar dolar artarak 7,1 milyar dolar açık verdi. Bu gelişme neticesinde 2022 yılı Ağustos ayında 2,75 milyar dolar açık veren cari denge, 2023 yılının aynı ayında 619 milyon dolar açık verdi.

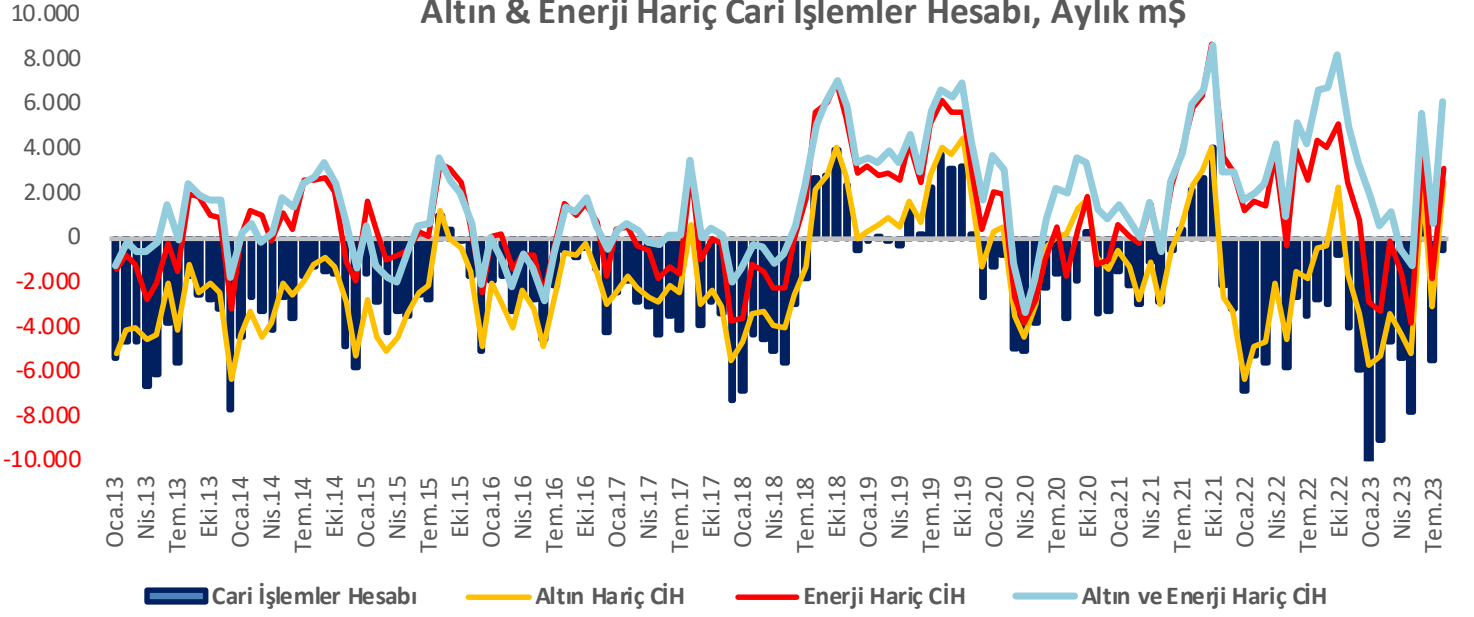
Ağustos 2023'te 12 aylık ticaret dengesi 98,4 milyar dolar açık verirken, hizmetler dengesi 51,2 milyar dolar fazla verdi. 9,7 milyar dolar birincil+ikincil gelir dengesi çıkışlarıyla beraber 12 aylık cari açık 57,0 milyar dolar oldu.

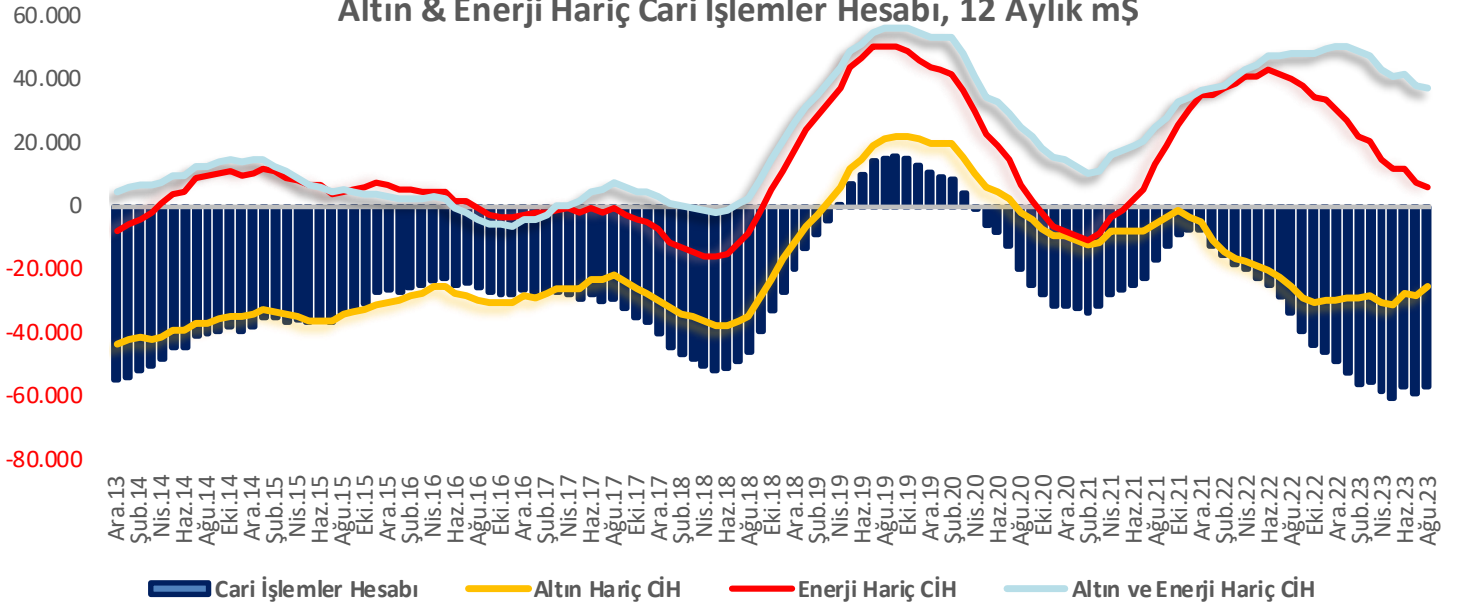
Cari açığın temel olarak nasıl finanse edildiğini gösteren ödemeler dengesi istatistiklerine göre 2023 Ağustos ayında 619 milyon dolar cari açıkla beraber yabancıların 131 milyon dolarlık pay satışıyla birlikte toplamda 750 milyon dolar döviz çıkışı gerçekleşmiştir. Çıkan bu dövize karşılık yabancıların 530 milyon dolarlık tahvil alımının yanı sıra 106 milyon dolar doğrudan yatırımlardan, 481 milyon dolar net varlık edinimi ve diğer yatırımlardan 218 milyon dolar döviz girdisi olmuştur. 4,6 milyar dolar net hata ve noksan sonrasında ise TCMB'nin rezervlerinde 5,1 milyar dolarlık artış yaşanmıştır.

Son 12 aylık dönemde ise 56,96 milyar dolar olan cari açıkla beraber yabancıların 1,1 milyar dolarlık pay satışının yanı sıra 1,3 milyar dolar net varlık edinimi hesabıyla birlikte toplamda 59,4 milyar dolarlık döviz çıkışı gerçekleşmiştir. Çıkan bu dövize karşılık yabancıların tahvil alımından 1,2 milyar dolar, 5,6 milyar dolar doğrudan yatırımlardan döviz girdisi olurken büyük bir kısmı TCMB'nin yükümlülüklerinin artmasıyla oluşan diğer yatırımlar hesabından 33,45 milyar dolar giriş olmuştur. 10,1 milyar dolar net hata ve noksan sonrasında ise TCMB'nin rezervlerinde 9,2 milyar dolarlık azalış yaşanmıştır.

Altın & Enerji Hariç Cari İşlemler Hesabı, Aylık m\$

Altın & Enerji Hariç Cari İşlemler Hesabı, 12 Aylık m\$

Altın hariç cari işlemler hesabı, 2022 Ağustos ayında 0,5 milyar dolar açık vermişken, 2023 yılının aynı döneminde 2,4 milyar dolar fazla vermiştir.

Türkiye’de, yıllar itibariyle ekonomik ve sosyal gelişmeler nedeniyle enerji tüketimi artmakta buna karşın yerli enerji kaynaklarımızın sınırlı olması sebebiyle enerji arzımız aynı hızda artırılmamaktadır. Bu durum ülkemizi enerjide dışa bağımlı hale getirmekte ve cari dengemizi olumsuz etkilemektedir. Ayrıca enerji ithalatının cari işlemler dengesine olan etkisi sadece miktar değişimlerinden değil fiyat değişimlerinden de kaynaklanmaktadır. Buna bağlı olarak petrol fiyatlarındaki dalgalanma ve tüketilen enerjiyle yükseliş gösteren Türkiye’nin enerji ithalatı 2022 yılı Ağustos ayında 8,7 milyar dolar iken 2023 yılı Ağustos ayında 5,3 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir. 2022 yılı Ağustos ayında 4,4 milyar dolar fazla veren enerji hariç cari işlemler hesabı ise 2023 yılı Ağustos ayında 3,1 milyar dolar fazla vermiştir.

Enerji ithalatı cari denge üzerinde baskı unsuru olmaya devam ederken 2022 yılı Ağustos ayında 6,6 milyar dolar fazla veren altın ve enerji hariç cari denge, 2023 yılı Ağustos ayında 6,1 milyar dolar fazla vermiştir.

Dış Ticaret Dengesi, m\$ - Aylık					
2023	İhracat	İthalat	Denge	Karş. Oranı	Aylık Değ.
Ocak	19.215	31.826	-12.611	60%	69,5%
Şubat	18.397	28.915	-10.518	64%	-16,6%
Mart	23.344	29.698	-6.354	79%	-39,6%
Nisan	19.033	26.218	-7.185	73%	13,1%
Mayıs	21.271	31.837	-10.566	67%	47,1%
Haziran	20.287	24.054	-3.767	84%	-64,3%
Temmuz	19.606	30.176	-10.570	65%	180,6%
Ağustos	21.224	28.328	-7.104	75%	-32,8%
Ocak - Ağustos	162.377	231.052	-68.675	70%	

Dış Ticaret Dengesi

2023 yılı Ağustos ayında ihracat bir önceki aya göre %8,25 artarak 21.224 milyon dolara yükselirken, ithalat %6,12 azalarak 28.328 milyon dolara geriledi. Böylelikle 2022 yılı Temmuz ayında 10.570 milyon dolar açık veren dış ticaret dengesi, 2023 yılı Ağustos ayında 7.104 milyon dolar açık verdi.

İhracatın ithalatı karşılama oranı 2022 Ağustos ayında %69 seviyesindeyken 2023 yılı Ağustos ayında %75'e yükseldi. Temmuz 2022'de ise %65 seviyesinde idi.

12 aylık ihracat ve ithalat sırasıyla 250.368 ve 348.782 milyon dolar olması sonucunda 12 aylık dış ticaret açığı, 98.414 milyar dolar olarak gerçekleşti.

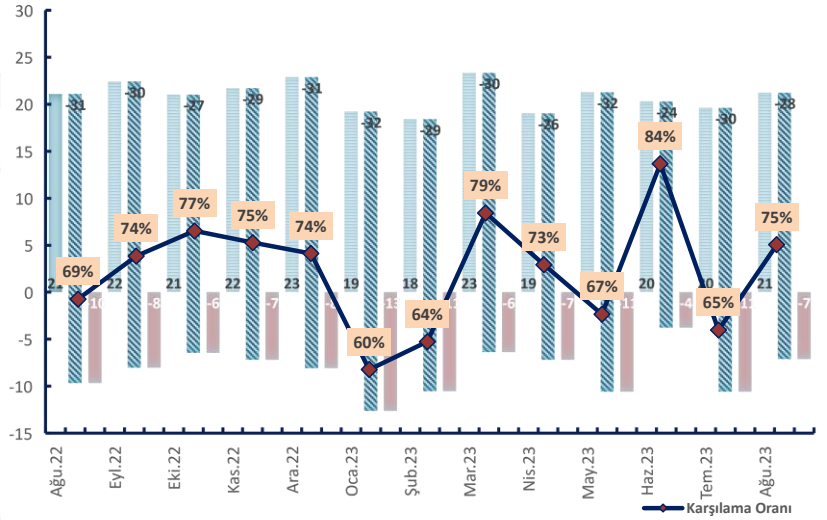
Dış Ticaret Dengesi, m\$ - 12 Aylık					
2023	İhracat	İthalat	Denge	Karş. Oranı	Aylık Değ.
Ocak	254.939	348.597	-93.658	73%	4,5%
Şubat	253.458	351.337	-97.879	72%	4,5%
Mart	254.149	351.904	-97.755	72%	-0,1%
Nisan	249.772	350.368	-100.596	71%	2,9%
Mayıs	252.079	354.411	-102.332	71%	1,7%
Haziran	249.114	348.776	-99.662	71%	-2,6%
Temmuz	250.225	351.192	-100.967	71%	1,3%
Ağustos	250.368	348.782	-98.414	72%	-2,5%

Dış Ticaret Dengesi, m\$ - Aylık					
	2021	2022	2023	Aylık Değ.	Yıllık Değ.
Ocak	-1.907	-8.553	-12.611	56,1%	47,4%
Şubat	-2.102	-6.297	-10.518	-16,6%	67,0%
Mart	-2.988	-6.478	-6.354	-39,6%	-1,9%
Nisan	-1.744	-4.344	-7.185	13,1%	65,4%
Mayıs	-3.055	-8.830	-10.566	47,1%	19,7%
Haziran	-1.635	-6.437	-3.767	-64,3%	-41,5%
Temmuz	-3.148	-9.265	-10.570	180,6%	14,1%
Ağustos	-2.884	-9.657	-7.104	-32,8%	-26,4%
Eylül	-1.126	-8.037			
Ekim	-50	-6.450			
Kasım	-3.628	-7.174			
Aralık	-5.046	-8.078			
Ocak - Ağustos	-19.463	-59.861	-68.675		14,7%

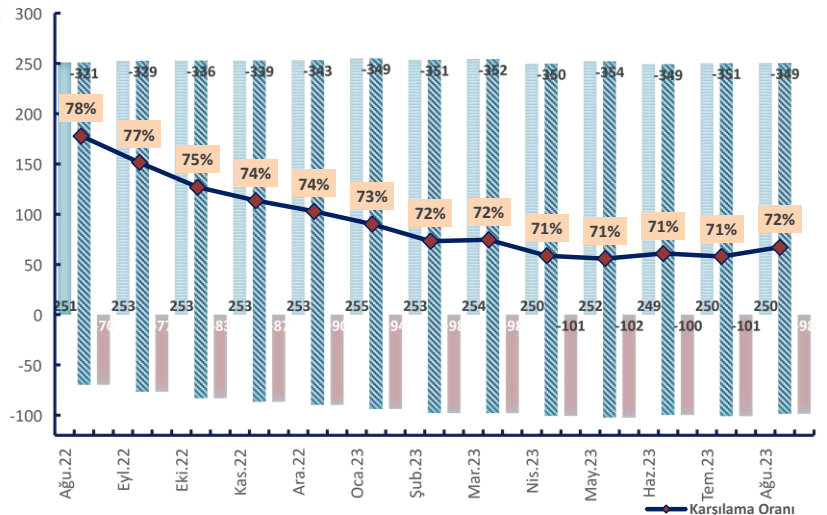
Dış Ticaret Dengesi, m\$ - 12 Aylık					
	2021	2022	2023	Aylık Değ.	Yıllık Değ.
Ocak	-36.463	-35.959	-93.658	4,5%	160,5%
Şubat	-36.622	-40.154	-97.879	4,5%	143,8%
Mart	-35.255	-43.644	-97.755	-0,1%	124,0%
Nisan	-33.155	-46.244	-100.596	2,9%	117,5%
Mayıs	-33.466	-52.019	-102.332	1,7%	96,7%
Haziran	-33.039	-56.821	-99.662	-2,6%	75,4%
Temmuz	-34.224	-62.938	-100.967	1,3%	60,4%
Ağustos	-31.732	-69.711	-98.414	-2,5%	41,2%
Eylül	-29.104	-76.622			
Ekim	-27.864	-83.022			
Kasım	-27.632	-86.568			
Aralık	-29.313	-89.600			

Kaynak: TCMB

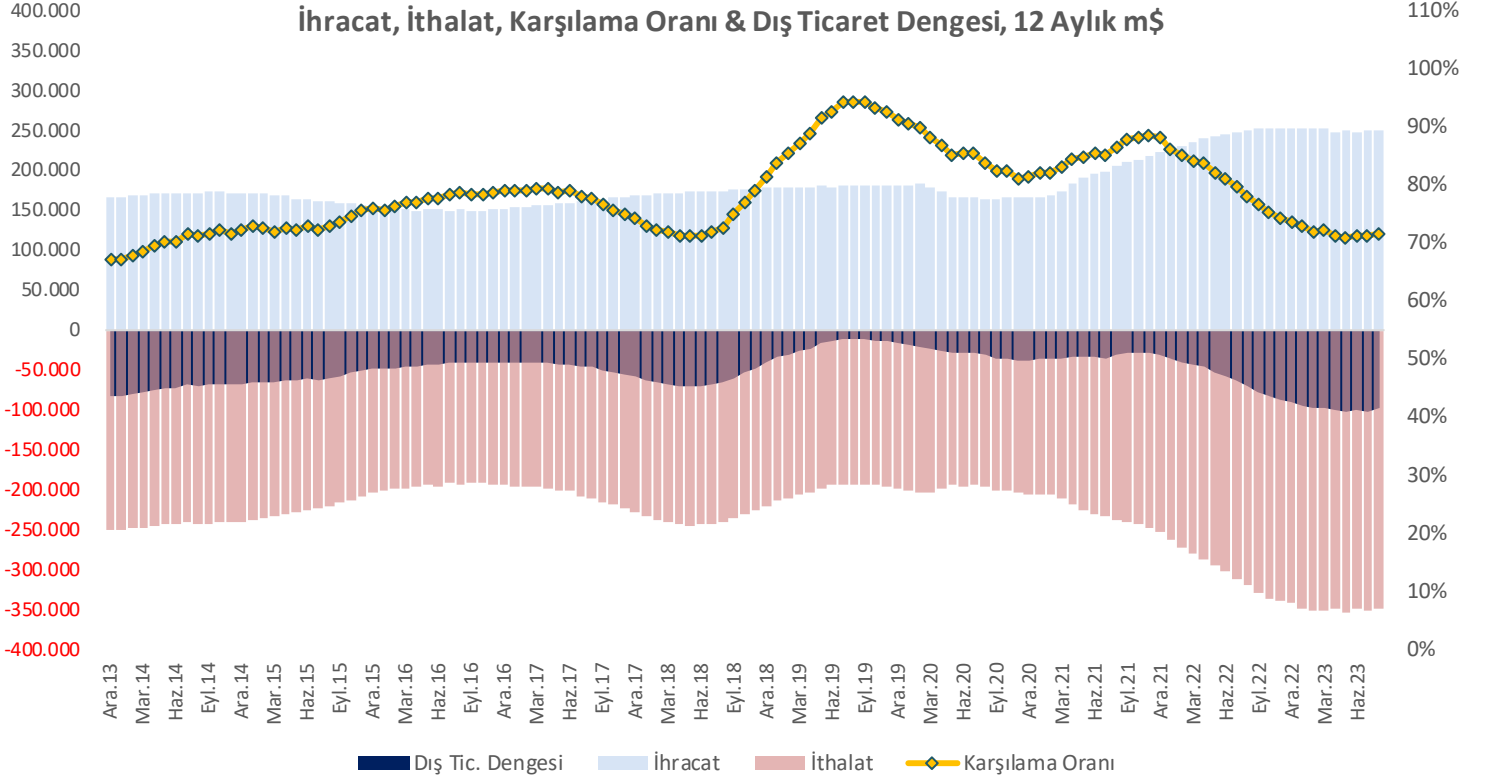
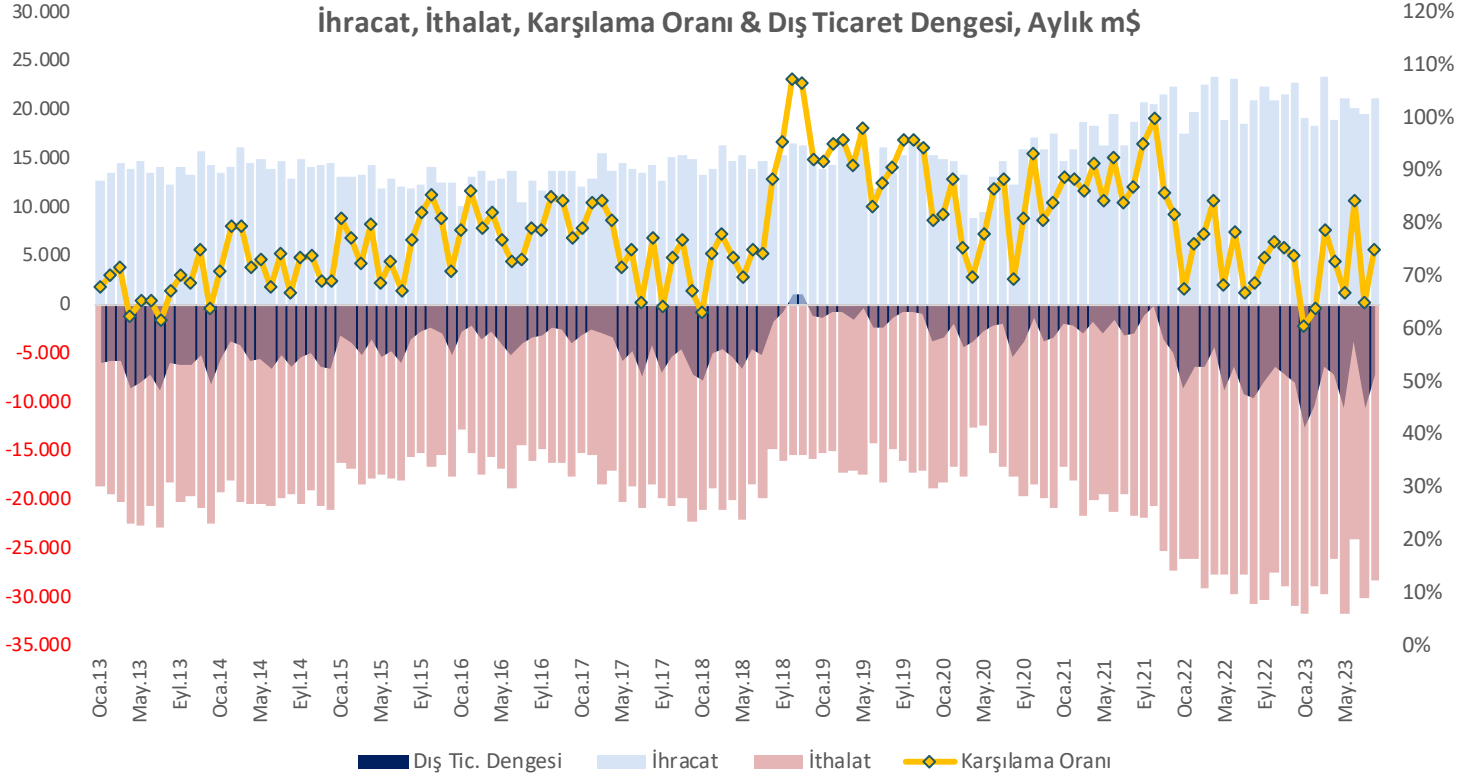
İHRACAT, İTHALAT & DİŞ TİCARET DENGESİ, AYLIK MİLYAR\$

İHRACAT, İTHALAT & DİŞ TİCARET DENGESİ, 12 AYLIK MİLYAR\$

Cari İşlemler & Ödemeler Dengesi

Cari İşlemler & Ödemeler Dengesi

Hizmetler Dengesi

2022 yılı Ağustos ayında 7,53 milyar dolar net fazla veren hizmetler dengesi, 2023 yılı Ağustos ayında 7,3 milyar dolar net fazla verdi. Hizmetler dengesi, aylık %20,4 artarken, yıllık %3,4 azaldı.

Koronavirüs salgını nedeniyle 2020 yılı Nisan ve Mayıs aylarında sıfır olan seyahatin, 2020 Haziran ayı itibariyle salgının kontrol altına alınmasıyla ülkelerin sınırlarını açmalarının etkisiyle 2020 Ağustos ayında önceki aya göre %211 artış görüldü. Hizmetler dengesi altında seyahat kaleminden kaynaklanan net gelirler, Ağustos 2023'de bir önceki yılın aynı ayına göre %4,1 artarak 5,75 milyar dolara yükseldi. Aylık bazda ise yaz aylarında olunması nedeniyle %19,9 arttı.

Hizmetler Dengesi, m\$ - Aylık

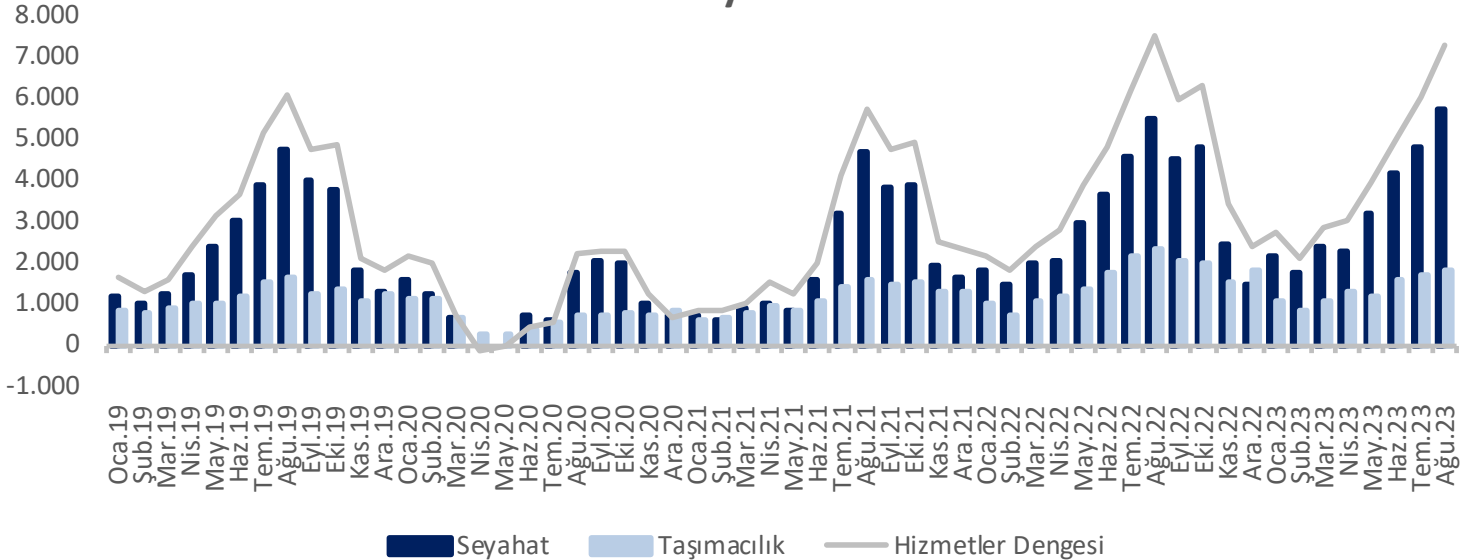
2023	Bak. ve On.	Taşım.	Seyahat	İnşaat	Sig. ve Emk.	Finansal	Fikri Mülk.	Telkom.	Diğ. İş Hiz.	Kiş. Kült. ve Eğ.	Resmi Hiz.	Hiz. Denge	Aylık Değ.	Yıllık Değ.
Ocak	131	1.043	2.160	17	-329	-20	-200	40	-113	-10	-46	2.748	14,1%	27,8%
Şubat	136	808	1.749	16	-194	-15	-147	-67	-163	0	-58	2.095	-23,8%	16,9%
Mart	124	1.093	2.382	19	-83	-11	-294	-118	-218	-13	-67	2.873	37,1%	21,5%
Nisan	126	1.303	2.281	2	-171	-21	-230	-71	-166	-12	-102	3.036	5,7%	7,6%
Mayıs	154	1.205	3.190	22	-65	-17	-189	-68	-231	-8	-71	3.975	30,9%	1,6%
Haziran	55	1.602	4.203	16	5	-13	-382	-95	-320	-24	-47	5.068	27,5%	5,0%
Temmuz	154	1.679	4.795	16	-70	-8	-256	-52	-244	-7	-35	6.033	19,0%	-2,3%
Ağustos	176	1.843	5.749	20	-75	-8	-198	-36	-230	1	-26	7.266	20,4%	-3,4%
Eylül														
Ekim														
Kasım														
Aralık														
Ocak - Ağustos	1.056	10.576	26.509	128	-982	-113	-1.896	-467	-1.685	-73	-452	33.094		4,8%

Hizmetler Dengesi, m\$ - 12 Aylık

2023	Bak. ve On.	Taşım.	Seyahat	İnşaat	Sig. ve Emk.	Finansal	Fikri Mülk.	Telkom.	Diğ. İş Hiz.	Kiş. Kült. ve Eğ.	Resmi Hiz.	Hiz. Denge	Aylık Değ.	Yıllık Değ.
Ocak	1.206	19.089	37.653	257	-1.864	-100	-2.482	-491	-2.664	-83	-575	50.262	1,2%	51,6%
Şubat	1.252	19.150	37.922	266	-1.924	-92	-2.508	-540	-2.624	-65	-599	50.565	0,6%	48,3%
Mart	1.324	19.162	38.338	267	-1.830	-86	-2.586	-574	-2.632	-63	-615	51.073	1,0%	44,0%
Nisan	1.341	19.278	38.579	253	-1.877	-84	-2.660	-631	-2.624	-62	-671	51.287	0,4%	39,5%
Mayıs	1.386	19.143	38.806	257	-1.810	-90	-2.714	-712	-2.638	-63	-694	51.351	0,1%	30,2%
Haziran	1.340	18.963	39.335	253	-1.647	-97	-2.861	-761	-2.698	-77	-674	51.594	0,5%	22,1%
Temmuz	1.420	18.500	39.554	247	-1.599	-98	-2.908	-772	-2.712	-75	-673	51.451	-0,3%	16,1%
Ağustos	1.461	17.987	39.780	244	-1.545	-93	-2.966	-794	-2.760	-64	-661	51.192	-0,5%	11,1%
Eylül														
Ekim														
Kasım														
Aralık														

Kaynak: TCMB

Aylık

Finans Hesabı, m\$ - Aylık					
2023	Doğ. Yat.	Port. Yat.	Diğer Yat.	Rezerv Değ.	Finans Hesabı
Ocak	143	469	190	9.341	10.143
Şubat	523	236	2.343	4.677	7.779
Mart	473	-1.036	7.784	264	7.485
Nisan	781	-1.204	2.442	6.873	8.892
Mayıs	89	-1.412	1.355	16.578	16.610
Haziran	111	1.836	550	-11.200	-8.703
Temmuz	408	1.160	3.116	-2.778	1.906
Ağustos	106	880	218	-5.134	-3.930
Eylül					
Ekim					
Kasım					
Aralık					
Ocak - Ağustos	2.634	929	17.998	18.621	40.182

Finans Hesabı

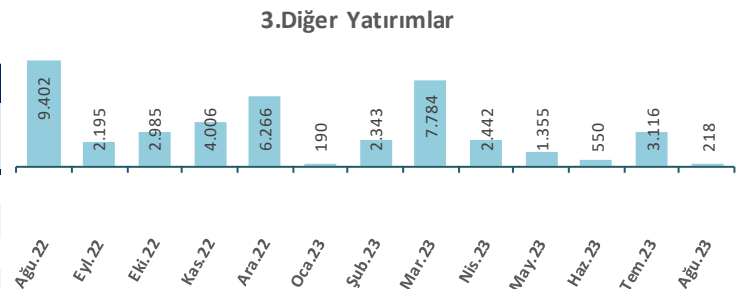
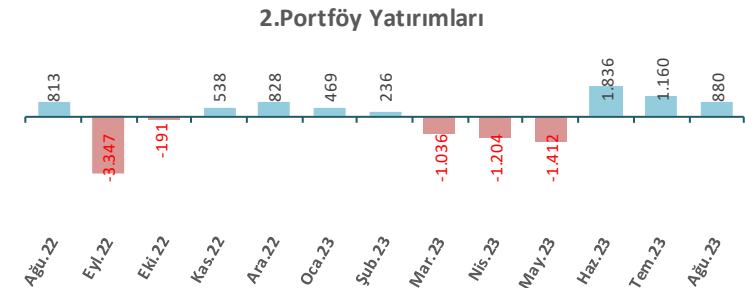
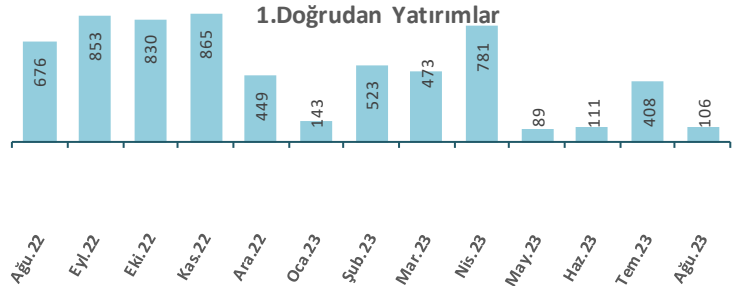
Finans hesabı altındaki doğrudan yatırımlar kaleminde 2022 Ağustos ayında 676 milyon dolar net giriş yaşanırken 2023 yılı Ağustos ayında 106 milyon dolarlık giriş yaşandı.

Portföy yatırımlarında ise 880 milyon dolarlık net giriş oldu. Alt kalemler incelendiğinde, yurt dışı yerleşiklerin hisse senetlerinde 131 milyon dolar net satış ve devlet iç borçlanma senetlerinde (DİBS) 382 milyon dolar net alım yaptığı görülmektedir.

Diğer yatırımlarda da 218 milyon dolarlık giriş gerçekleşti.

2023 yılı Temmuz ayında 2.778 milyon dolar net artış görülen rezerv varlıklarda, Ağustos ayında 5.134 milyon dolar artış yaşandı.

Finans Hesabı, m\$ - Aylık					
	2021	2022	2023	Aylık Değ.	Yıllık Değ.
Ocak	-644	-4.216	-10.143	98,5%	140,6%
Şubat	-660	-4.062	-7.779	-23,3%	92%
Mart	-1.474	-3.855	-7.485	-3,8%	94,2%
Nisan	-2.328	29	-8.892	18,8%	A.D.
Mayıs	-3.297	-4.215	-16.610	87%	294,1%
Haziran	2.201	-389	8.703	A.D.	A.D.
Temmuz	3.096	681	-1.906	A.D.	A.D.
Ağustos	3.538	-105	3.930	A.D.	A.D.
Eylül	4.213	-1.357			
Ekim	3.286	1.435			
Kasım	159	-1.796			
Aralık	-13.742	-5.109			
Ocak - Ağustos	432	-16.132	-40.182		149,1%

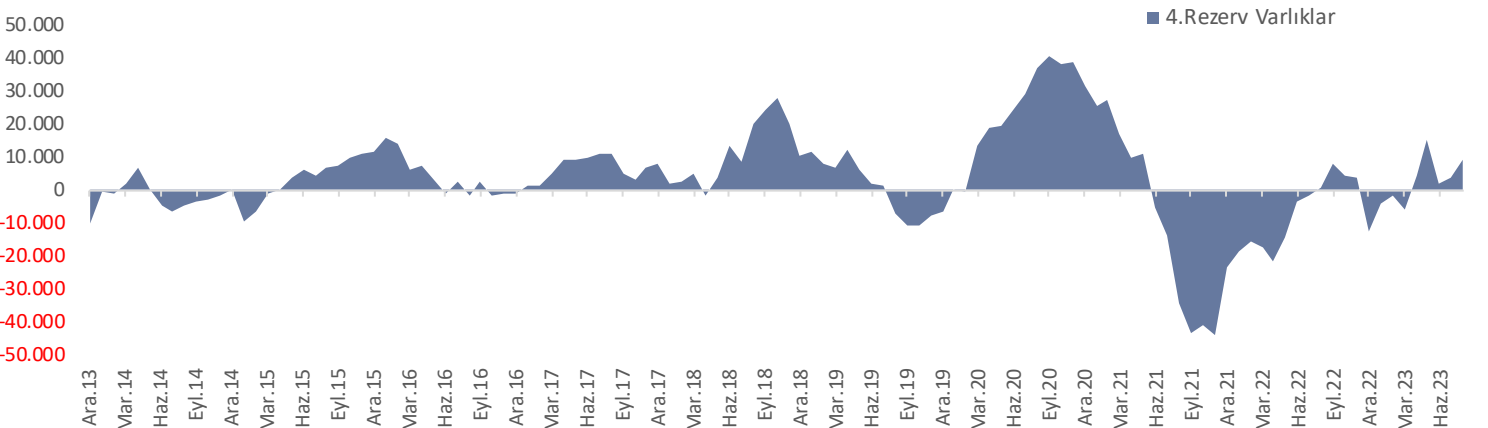
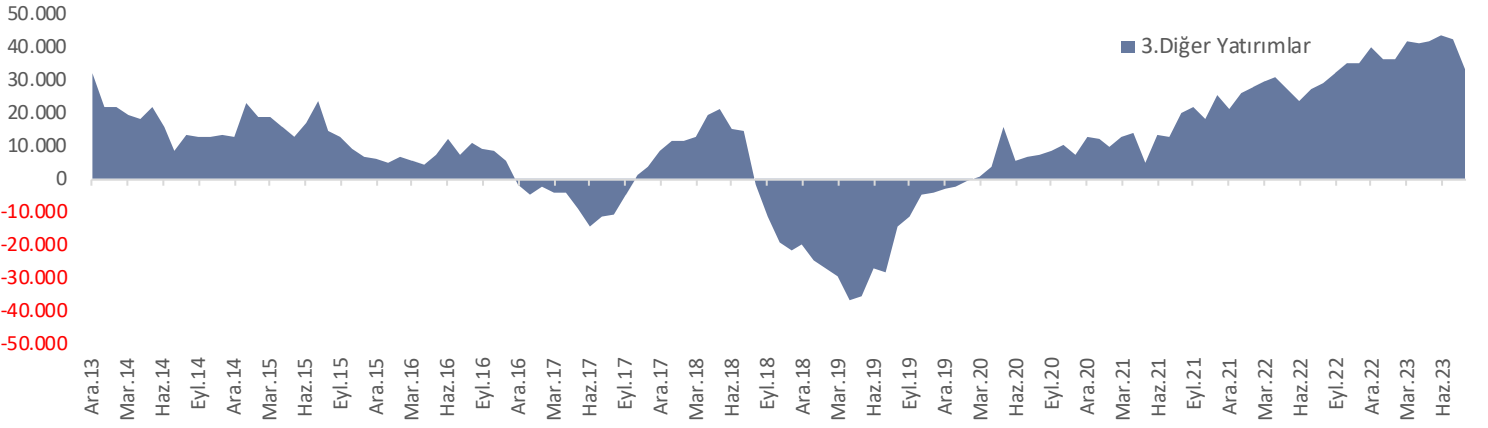
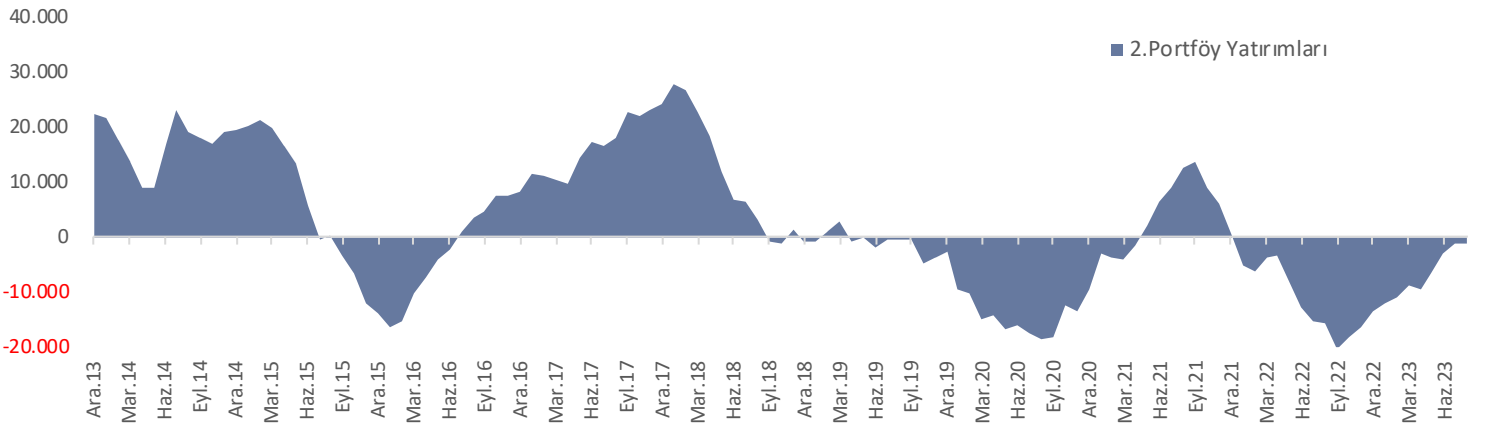
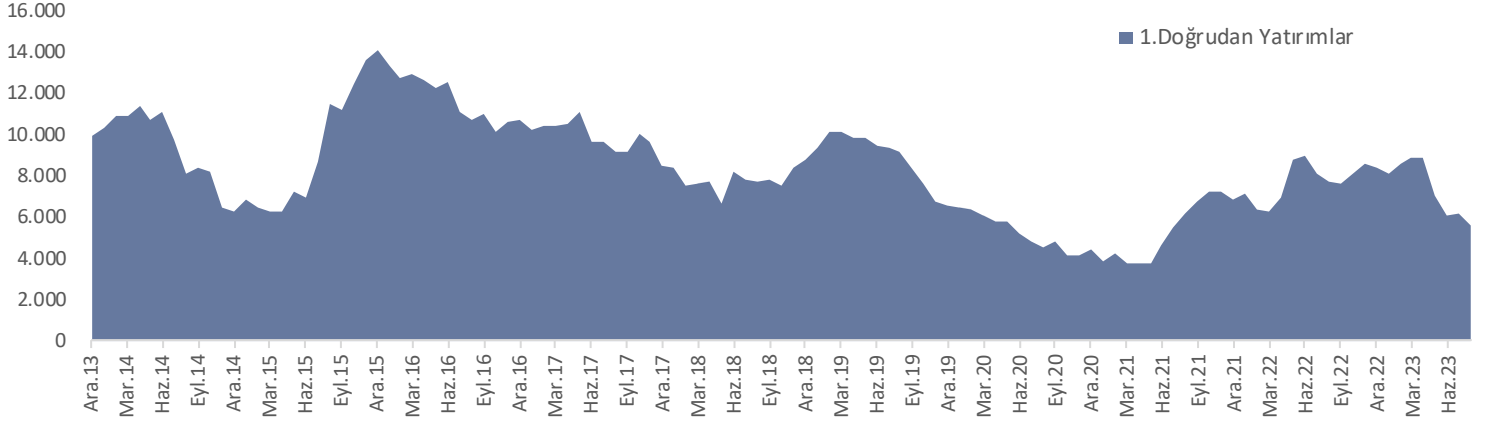
Finans Hesabı, m\$ - 12 Aylık					
	2021	2022	2023	Aylık Değ.	Yıllık Değ.
Ocak	-38.293	-9.224	-28.886	25,8%	213,2%
Şubat	-37.872	-12.626	-32.603	12,9%	158,2%
Mart	-29.611	-15.007	-36.233	11,1%	141,4%
Nisan	-25.790	-12.650	-45.154	24,6%	256,9%
Mayıs	-22.001	-13.568	-57.549	27,5%	324,2%
Haziran	-19.095	-16.158	-48.457	-15,8%	199,9%
Temmuz	-14.023	-18.573	-51.044	5,3%	174,8%
Ağustos	-4.434	-22.216	-47.009	-7,9%	111,6%
Eylül	1.339	-27.786			
Ekim	6.220	-29.637			
Kasım	5.274	-31.592			
Aralık	-5.652	-22.959			

Kaynak: TCMB

12 AYLIK FİNANS HESABI ALT KALEMLERİ, m\$

Net Hata ve Noksana Hesabı

Ödemeler dengesi; bankalar, TÜİK ve Merkez Bankası verilerinden oluşmaktadır. Kamu sektörüne ilişkin kalemlerde çoğunlukla hata beklenmediği gibi, bankacılık sektörüne ilişkin verilerin de (kur oynaklığının ortaya çıkardığı hesaplama hataları dışında) veri toplama yöntemindeki iyileşmeler nedeniyle, büyük ölçüde doğru olduğu varsayılmaktadır. Dolayısıyla, bankacılık dışı özel sektörün döviz varlıklarındaki değişimin büyük ölçüde net hata noksanına yansıdığı düşünülmektedir. Net hata ve noksan (NHN), tanım gereği, ölçüm hataları ve tablodaki verilerin eksik veya fazla derlenmesinden kaynaklanmaktadır. Net hata ve noksan hesabının ödemeler dengesinde hangi kalemlerden kaynaklandığı net olarak ölçülememekle birlikte, bazı kuvvetli tahminler yapılabilmektedir. NHN oluşmasının sebepleri aşağıdaki gibi özetlenebilir;

- Zaman uyumsuzluğu (ithalat veya ihracat için malın hareketi ile ödemenin farklı bilanço dönemlerine yansması gibi)
- Beyan hataları (gümrük işlemlerine ilişkin beyan hataları gibi)
- Ödemeler dengesindeki çeşitli kalemlerden elde edilen gelirlerin sistem dışına (yastık altına-kasalara) çıkarılması veya finansman esnasında sistem dışından kaynak kullanılması şeklindeki kayıt dışı işlemler,
- Bazı verilerin (turizm ve bavul ticareti) anketler yoluyla elde edilmesindeki hatalar.

Sonuç olarak;

Net hata ve noksan hesabının pozitif olması ülkeye kaynağı bilinmeyen bir döviz girişinin olduğunu, negatif olması ise hangi kalemler ile olduğu bilinmeyen döviz çıkışını gösterir.

Buna göre net hata ve noksan kaleminde 2022 yılı Ağustos ayında 2.639 milyon dolar giriş görülürken, 2023 Ağustos ayında ise 4.583 milyon dolar giriş yaşandı.

Net Hata ve Noksana, m\$ - Aylık

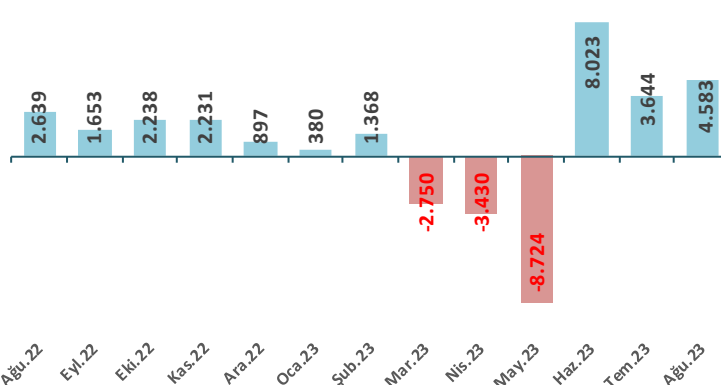
	2021	2022	2023	Aylık Değ.	Yıllık Değ.
Ocak	868	2.636	380	-57,6%	-85,6%
Şubat	1.529	1.216	1.368	260,0%	13%
Mart	1.564	1.756	-2.750	A.D.	A.D.
Nisan	-1.221	2.553	-3.430	24,7%	A.D.
Mayıs	-399	1.662	-8.724	154,3%	A.D.
Haziran	2.812	2.251	8.023	A.D.	256,4%
Temmuz	2.723	4.236	3.644	-55%	-14,0%
Ağustos	1.396	2.639	4.583	25,8%	73,7%
Eylül	1.494	1.653			
Ekim	-817	2.238			
Kasım	2.265	2.231			
Aralık	-10.570	897			
Ocak - Ağustos	9.272	18.949	3.094		-84%

Net Hata ve Noksana, m\$ - 12 Aylık

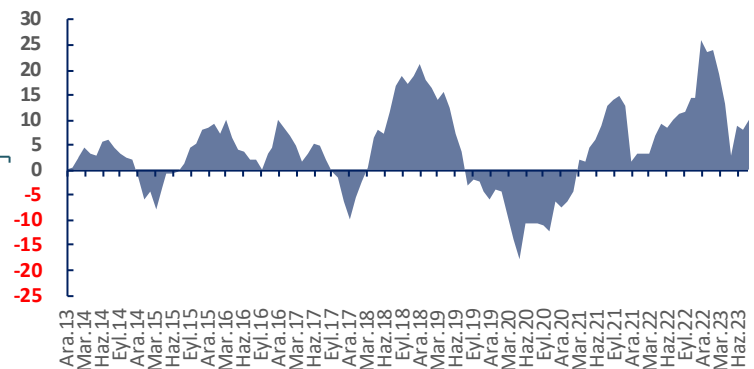
	2021	2022	2023	Aylık Değ.	Yıllık Değ.
Ocak	-6.191	3.412	23.712	-8,7%	595,0%
Şubat	-4.320	3.099	23.864	0,6%	670,1%
Mart	1.971	3.291	19.358	-18,9%	488,2%
Nisan	1.824	7.065	13.375	-30,9%	89,3%
Mayıs	4.671	9.126	2.989	-77,7%	-67,2%
Haziran	5.931	8.565	8.761	193,1%	2,3%
Temmuz	8.957	10.078	8.169	-6,8%	-18,9%
Ağustos	12.808	11.321	10.113	23,8%	-10,7%
Eylül	13.899	11.480			
Ekim	14.898	14.535			
Kasım	12.675	14.501			
Aralık	1.644	25.968			

Kaynak: TCMB

Net Hata ve Noksana, Aylık, m\$

Net Hata ve Noksana, 12 Aylık, milyar \$

Cari İşlemler & Ödemeler Dengesi

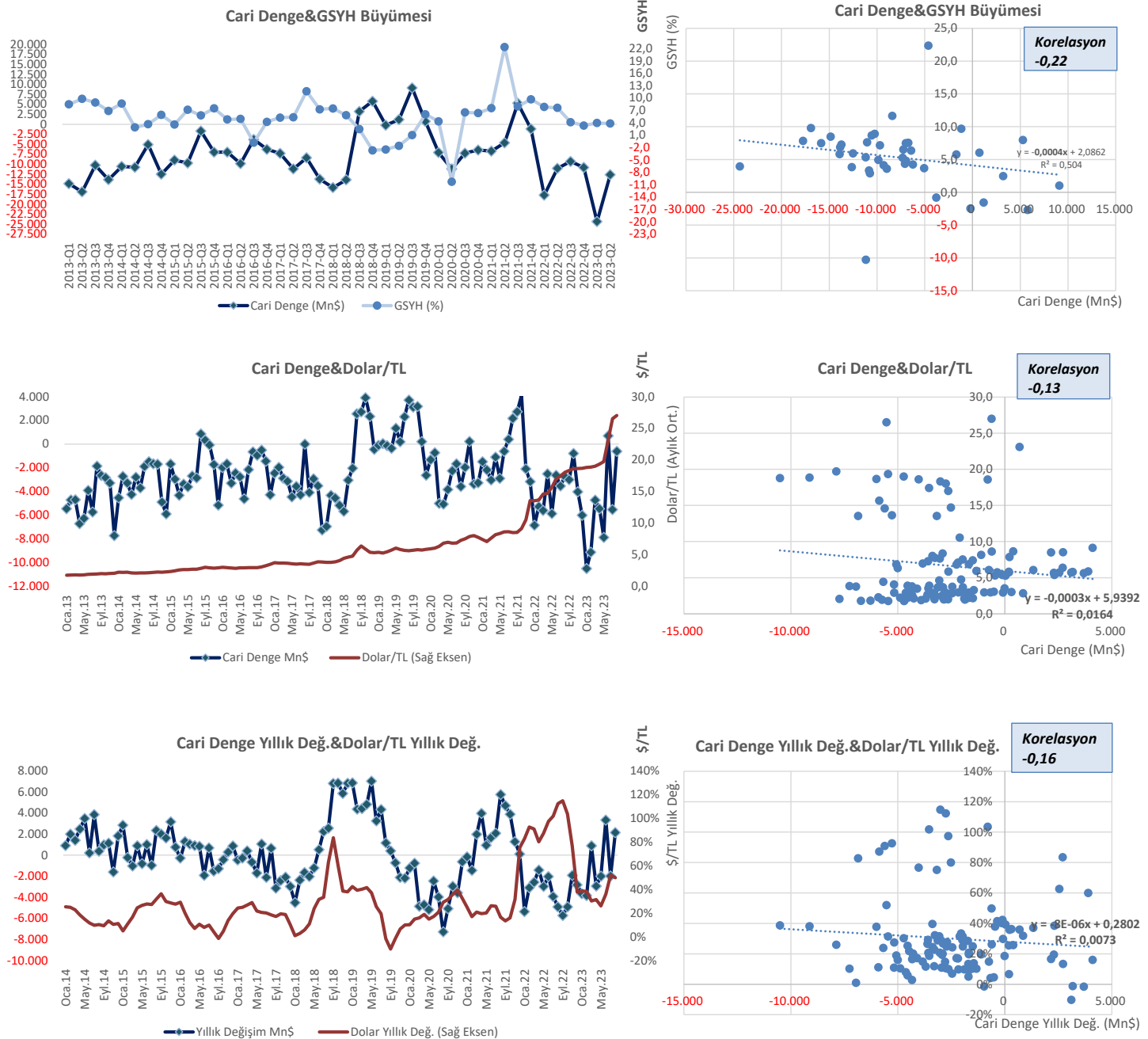
ÖDEMELER DENGESİ ALTINCI EL KİTABI- AYRINTILI SUNUM (*)														Ocak-Ağustos	
(Milyon ABD Doları)														2022	2023
	Ağu.22	Eyl.22	Eki.22	Kas.22	Ara.22	Oca.23	Şub.23	Mar.23	Nis.23	May.23	Haz.23	Tem.23	Ağu.23		
I- CARİ İŞLEMLER HESABI	-2.753	-3.008	-799	-4.026	-5.999	-10.509	-9.123	-4.725	-5.454	-7.870	693	-5.525	-619	-35.060	-43.132
Mal, Hizmet ve Birincil Gelir Dengesi (A+B+C)	-2.802	-3.004	-833	-4.012	-6.210	-10.256	-9.253	-4.835	-5.457	-7.911	513	-5.440	-760	-34.462	-43.399
Mal ve Hizmet Dengesi(A+B)	-2.132	-2.053	-164	-3.755	-5.669	-9.863	-8.423	-3.481	-4.149	-6.591	1.301	-4.537	162	-28.294	-35.581
A. DIŞ TİCARET DENGESİ	-9.657	-8.037	-6.450	-7.174	-8.078	-12.611	-10.518	-6.354	-7.185	-10.566	-3.767	-10.570	-7.104	-59.861	-68.675
Mal İhracatı	21.081	22.409	21.019	21.698	22.865	19.215	18.397	23.344	19.033	21.271	20.287	19.606	21.224	165.361	162.377
Mal İthalatı	30.738	30.446	27.469	28.872	30.943	31.826	28.915	29.698	26.218	31.837	24.054	30.176	28.328	225.222	231.052
B. HİZMETLER DENGESİ	7.525	5.984	6.286	3.419	2.409	2.748	2.095	2.873	3.036	3.975	5.068	6.033	7.266	31.567	33.094
Hizmet Gelir	10.712	9.483	9.405	6.797	7.192	6.473	5.302	6.913	6.735	7.985	9.467	10.033	10.999	56.073	63.907
Hizmet Gider	3.187	3.499	3.119	3.378	4.783	3.725	3.207	4.040	3.699	4.010	4.399	4.000	3.733	24.506	30.813
C. Birincil Gelir Dengesi	-670	-951	-669	-257	-541	-393	-830	-1.354	-1.308	-1.320	-788	-903	-922	-6.168	-7.818
D. İkincil Gelir Dengesi	49	-4	34	-14	211	-253	130	110	3	41	180	-85	141	-598	267
1. Genel Hükümet	13	-41	25	-55	215	-168	153	-42	-73	-136	-70	-233	-3	-794	-572
2. Diğer Sektörler	36	37	9	41	-4	-85	-23	152	76	177	250	148	144	196	839
II- SERMAYE HESABI	9	-2	-4	-1	-7	-14	-24	-10	-8	-16	-13	-25	-34	-21	-144
III- FİNANS HESABI	-105	-1.357	1.435	-1.796	-5.109	-10.143	-7.779	-7.485	-8.892	-16.610	8.703	-1.906	3.930	-16.132	-40.182
1. Doğrudan Yatırımlar	-676	-853	-830	-865	-449	-143	-523	-473	-781	-89	-111	-408	-106	-5.445	-2.634
2. Portföy Yatırımları	-813	3.347	191	-538	-828	-469	-236	1.036	1.204	1.412	-1.836	-1.160	-880	11.356	-929
2.1. Net Varlık Edinimi	-24	-916	780	336	-102	658	742	6	335	648	-619	-58	-481	4.397	1.231
2.2. Net Yükümlülük Oluşumu	789	-4.263	589	874	726	1.127	978	-1.030	-869	-764	1.217	1.102	399	-6.959	2.160
2.2.1. Hisse Senetleri	761	-522	-417	300	-580	-486	-185	-256	-37	-630	1.089	734	-131	-2.819	98
2.2.2. Borç Senetleri	28	-3.741	1.006	574	1.306	1.613	1.163	-774	-832	-134	128	368	530	-4.140	2.062
2.2.2.1 Merkez Bankası	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.2.2.2 Bankalar	25	-1.131	-1.396	-679	-702	-688	1.157	-817	-181	65	70	347	158	-4.047	111
2.2.2.3 Genel Hükümet	-6	-2.615	2.375	1.435	2.016	2.772	14	786	153	-90	46	18	382	-376	4.081
2.2.2.4 Diğer Sektörler	9	5	27	-182	-8	-471	-8	-743	-804	-109	12	3	-10	283	-2.130
3. Diğer Yatırımlar	-9.402	-2.195	-2.985	-4.006	-6.266	-190	-2.343	-7.784	-2.442	-1.355	-550	-3.116	-218	-24.904	-17.998
4. Rezerv Varlıklar	10.786	-1.656	5.059	3.613	2.434	-9.341	-4.677	-264	-6.873	-16.578	11.200	2.778	5.134	2.861	-18.621
IV- NET HATA VE NOKSAN	2.639	1.653	2.238	2.231	897	380	1.368	-2.750	-3.430	-8.724	8.023	3.644	4.583	18.949	3.094

ÖDEMELER DENGESİ ALTINCI EL KİTABI- AYRINTILI SUNUM (*)														Aylık	Yıllık
(Milyon ABD Doları)														Değişim	Değişim
	Ağu.22	Eyl.22	Eki.22	Kas.22	Ara.22	Oca.23	Şub.23	Mar.23	Nis.23	May.23	Haz.23	Tem.23	Ağu.23		
I- CARİ İŞLEMLER HESABI	-33.512	-39.242	-44.145	-46.067	-48.892	-52.549	-56.395	-55.511	-58.444	-60.445	-57.112	-59.098	-56.964	-3,6%	70,0%
Mal, Hizmet ve Birincil Gelir Dengesi (A+B+C)	-33.083	-38.761	-43.583	-45.597	-48.521	-52.082	-56.101	-55.517	-58.557	-60.688	-57.655	-59.500	-57.458	-3,4%	73,7%
Mal ve Hizmet Dengesi(A+B)	-23.613	-29.299	-34.356	-37.002	-39.935	-43.396	-47.314	-46.682	-49.309	-50.981	-48.068	-49.516	-47.222	-4,6%	100,0%
A. DIŞ TİCARET DENGESİ	-69.711	-76.622	-83.022	-86.568	-89.600	-93.658	-97.879	-97.755	-100.596	-102.332	-99.662	-100.967	-98.414	-2,5%	41,2%
Mal İhracatı	250.949	252.552	252.877	252.890	253.352	254.939	253.458	254.149	249.772	252.079	249.114	250.225	250.368	0,1%	-0,2%
Mal İthalatı	320.660	329.174	335.899	339.458	342.952	348.597	351.337	351.904	350.368	354.411	348.776	351.192	348.782	-0,7%	8,8%
B. HİZMETLER DENGESİ	46.098	47.323	48.666	49.566	49.665	50.262	50.565	51.073	51.287	51.351	51.594	51.451	51.192	-0,5%	11,1%
Hizmet Gelir	82.494	84.433	86.410	87.725	88.950	90.351	91.242	92.607	93.625	94.635	95.743	96.497	96.784	0,3%	17,3%
Hizmet Gider	36.396	37.110	37.744	38.159	39.285	40.089	40.677	41.534	42.338	43.284	44.149	45.046	45.592	1,2%	25,3%
C. Birincil Gelir Dengesi	-9.470	-9.462	-9.227	-8.595	-8.586	-8.686	-8.787	-8.835	-9.248	-9.707	-9.587	-9.984	-10.236	2,5%	8,1%
D. İkincil Gelir Dengesi	-429	-481	-562	-470	-371	-467	-294	6	113	243	543	402	494	22,9%	-215,2%
1. Genel Hükümet	-834	-850	-867	-775	-650	-614	-387	-269	-201	-222	-162	-412	-428	3,9%	-48,7%
2. Diğer Sektörler	405	369	305	305	279	147	93	275	314	465	705	814	922	13,3%	127,7%
II- SERMAYE HESABI	-25	-24	-27	-26	-35	-49	-72	-80	-85	-93	-106	-115	-158	37,4%	532,0%
III- FİNANS HESABI	-22.216	-27.786	-29.637	-31.592	-22.959	-28.886	-32.603	-36.233	-45.154	-57.549	-48.457	-51.044	-47.009	-7,9%	111,6%
1. Doğrudan Yatırımlar	-7.718	-7.660	-8.120	-8.649	-8.442	-8.132	-8.644	-8.929	-8.927	-7.012	-6.086	-6.201	-5.631	-9,2%	-27,0%
2. Portföy Yatırımları	15.785	20.344	18.335	16.351	13.528	12.037	10.981	8.963	9.561	6.593	3.101	1.310	1.243	-5,1%	-92,1%
2.1. Net Varlık Edinimi	6.737	5.279	5.570	5.441	4.495	4.439	4.769	3.207	3.264	3.540	2.051	1.786	1.329	-25,6%	-80,3%
2.2. Net Yükümlülük Oluşumu	-9.048	-15.065	-12.765	-10.910	-9.033	-7.598	-6.212	-5.756	-6.297	-3.053	-1.050	476	86	-81,9%	-101,0%
2.2.1. Hisse Senetleri	-2.875	-3.459	-3.821	-4.459	-4.038	-4.172	-4.129	-3.641	-3.817	-2.783	-1.185	-229	-1.121	389,5%	-61,0%
2.2.2. Borç Senetleri	-6.173	-11.606	-8.944	-6.451	-4.995	-3.426	-2.083	-2.115	-2.480	-270	135	705	1.207	71,2%	-119,6%
2.2.2.1 Merkez Bankası	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-	-
2.2.2.2 Bankalar	-5.162	-6.319	-6.482	-7.164	-7.955	-8.472	-6.701	-6.759	-6.334	-4.426	-4.298	-3.930	-3.797	-3,4%	-26,4%
2.2.2.3 Genel Hükümet	-404	-5.080	-2.305	593	2.835	5.705	5.292	6.060	6.044	6.449	6.713	6.904	7.292	6%	-1905%
2.2.2.4 Diğer Sektörler	-607	-207	-157	120	125	-659	-674	-1.416	-2.190	-2.293	-2.280	-2.269	-2.288	0,8%	276,9%
3. Diğer Yatırımlar	-29.263	-32.205	-35.166	-35.390	-40.356	-36.703	-36.393	-41.962	-41.393	-42.096	-43.598	-42.634	-33.450	-21,5%	14,3%
4. Rezerv Varlıklar	-1.020	-8.265	-4.686	-3.904	12.311	3.912	1.453	5.695	-4.395	-15.034	-1.874	-3.519	-9.171	160,6%	799,1%
IV- NET HATA VE NOKSAN	11.321	11.480	14.535	14.501	25.968	23.712	23.864	19.358	13.375	2.989	8.761	8.169	10.113	23,8%	-10,7%

Kaynak: TCMB

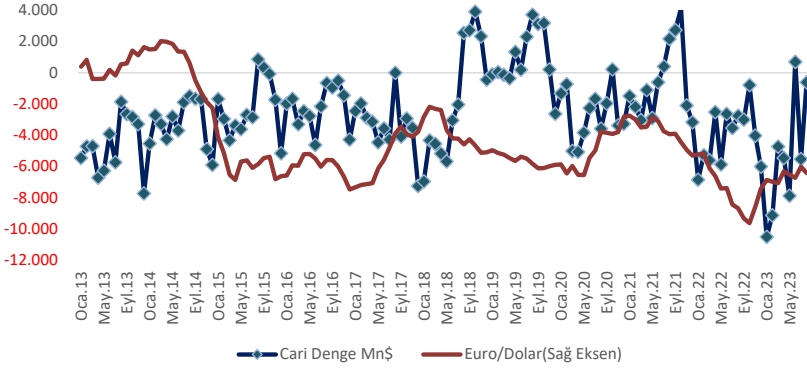
Korelasyon Analizi

Cari Denge ile GSYH Büyümesi, Dolar/TL, Euro/Dolar, Tahvil Faizi, CDS ve enflasyon arasındaki doğrusal ilişki korelasyon analizi ile incelenmiştir. Korelasyon analizinden çıkan en önemli sonuç GSYH büyümesi ile Cari Denge arasındaki korelasyonun 2020 yılı ilk çeyrek sonu -0,71 hesaplanmış olmasıdır. Negatif ve güçlü bir ilişkinin varlığına işaret eden bu oran ekonominin büyümesi için cari açık vermemiz gerektiği şeklinde yorumlanmaktadır. Bir başka deyişle ithalata dayalı bir büyüme modelimiz olup, GSYH artışı yükseldikçe Cari Açık rakamı da artmaktadır. Ekonominin soğumaya başladığı dönemlerde de cari açık azalmakta hatta cari fazla oluşmaktadır. 2020 yılı ikinci çeyreği sonunda ise GSYH büyümesi ile Cari Denge arasındaki korelasyonu -0,47'ye gerilemiştir. Korelasyondaki düşüşün nedeni 2019 yılı sonunda Çin'in Wuhan kentinde ortaya çıkan ve sonrasında tüm dünyada etkisini gösteren koronavirüs salgını nedeniyle 2020 yılı ikinci çeyrekte yaşanan olağanüstü durumdur. Salgın sebebiyle tüm ülkelerin kendilerini kapatmalarına paralel olarak ülkemizde de ekonominin kısmen kapanmış olması sonucu ülkemiz ekonomisinin 2020 yılı ikinci çeyrekte %10,4 daralması korelasyonda bozulmaya sebep olmuştur. Ekonominin soğumasının diğer indikatörleri olan Dolar/TL artışı, faizlerin yükselişi gibi parametrelerle Cari Denge orta derece pozitif korelasyona sahiptir. Dolar/TL arttıkça Cari Açık azalmakta hatta Cari Fazla verilmektedir. Kurdaki yükselişin ithalat fiyatlarının görece yüksek kalmasına ve Türk Mallarının ucuz kalmasına sebep olması ihracatı artırdığı gibi ithalatı da azaltmakta ve cari dengeyi pozitif etkilemektedir. Kurdaki yükselişin zamanla kanıksanmasıyla ithalata dayalı büyüme modelinin doğal bir sonucu olarak ekonomik canlanmayla beraber cari denge açık vermeye başlamaktadır.

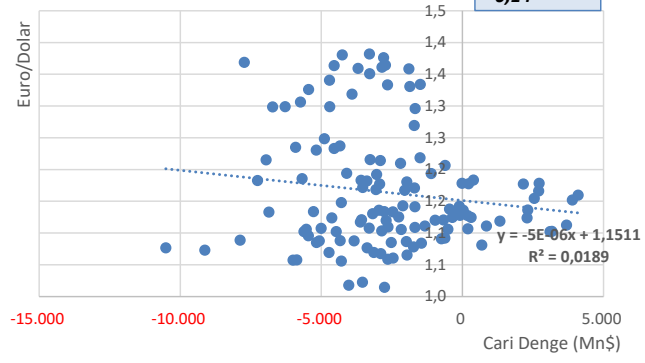
Cari İşlemler & Ödemeler Dengesi

Cari Denge&Euro/Dolar

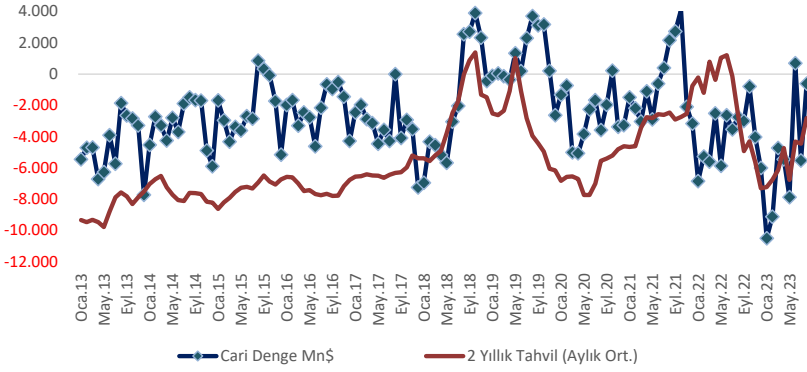

€/ \$

Cari Denge&Euro/Dolar

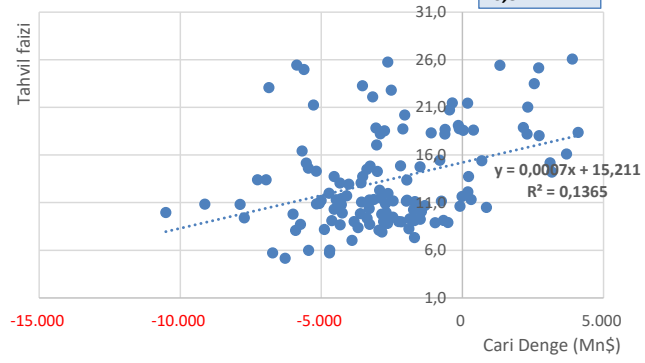

Cari Denge&Tahvil Faizi

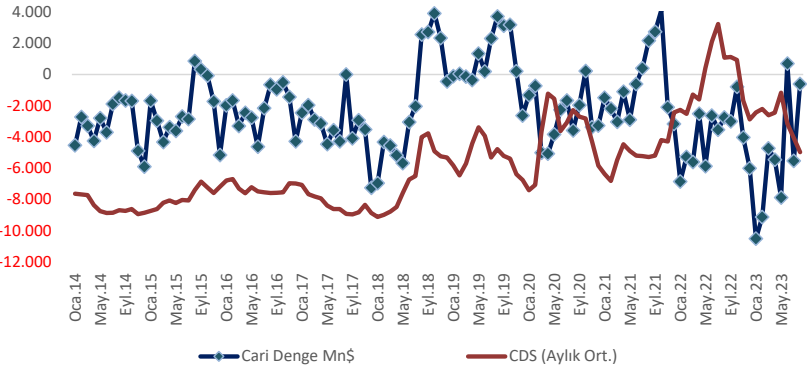

Tahvil

Cari Denge&Tahvil Faizi

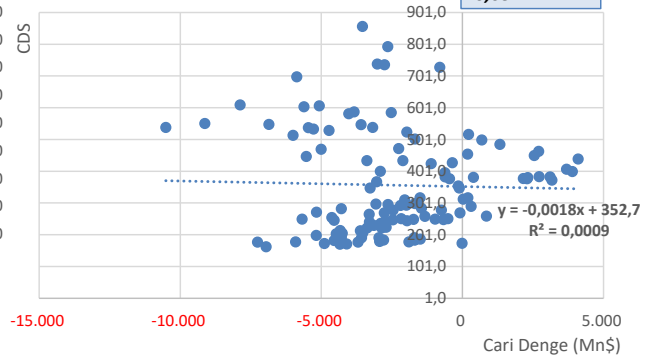

Cari Denge&CDS

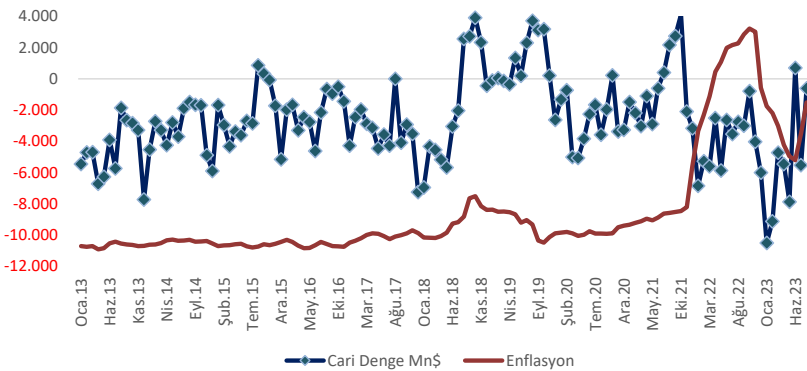

CDS

Cari Denge&CDS

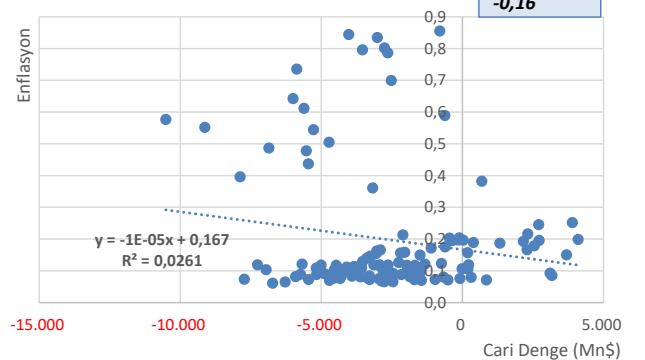

Cari Denge&Enflasyon

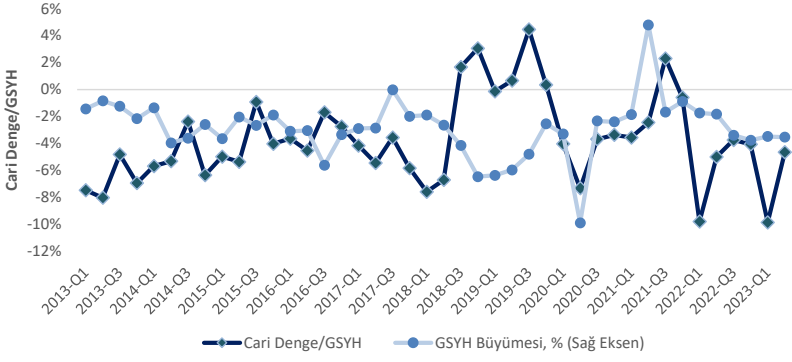
Enf.

Cari Denge&Enflasyon

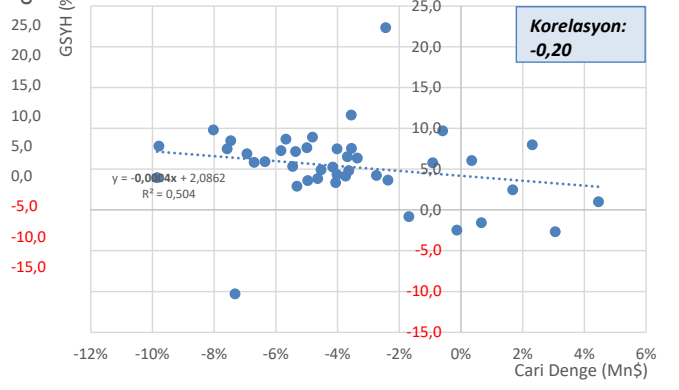

Cari İşlemler & Ödemeler Dengesi

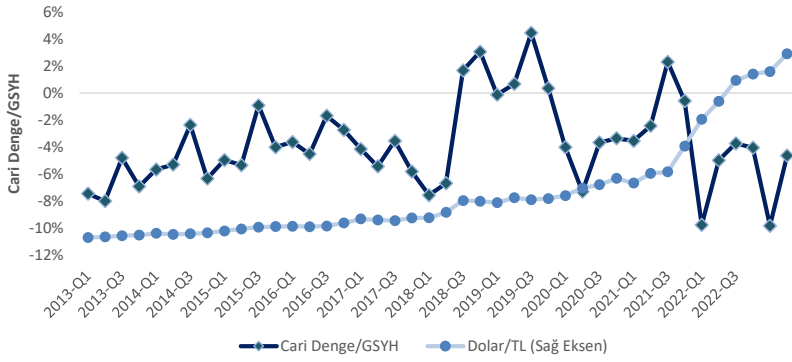
Cari Denge/GSYH&GSYH Büyümesi

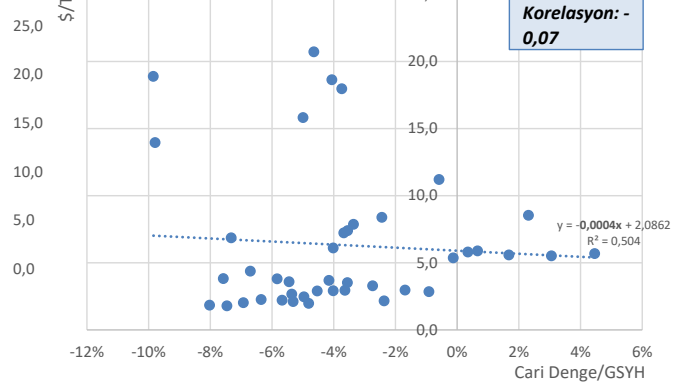
Cari Denge/GSYH&GSYH Büyümesi

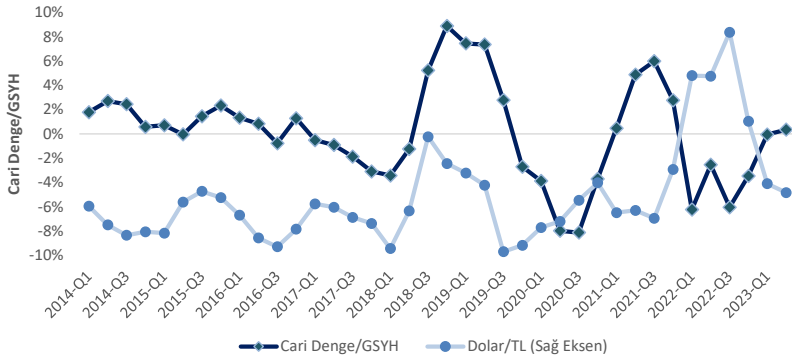
Cari Denge/GSYH&Dolar/TL

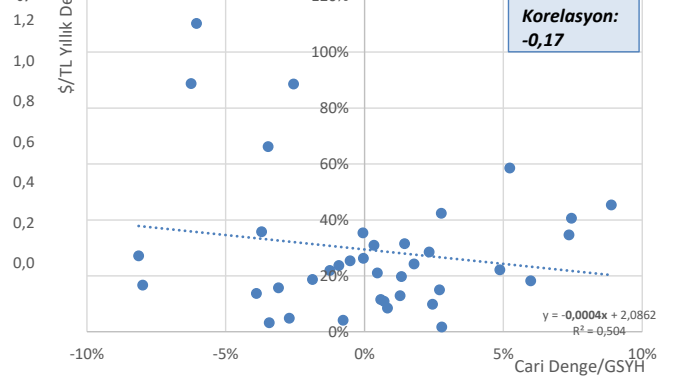
Cari Denge/GSYH&Dolar/TL

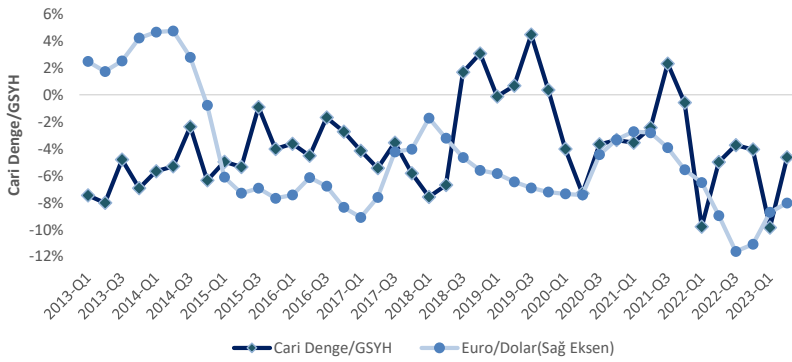
Cari Denge/GSYH&Dolar/TL Yıllık Değişim Oranları

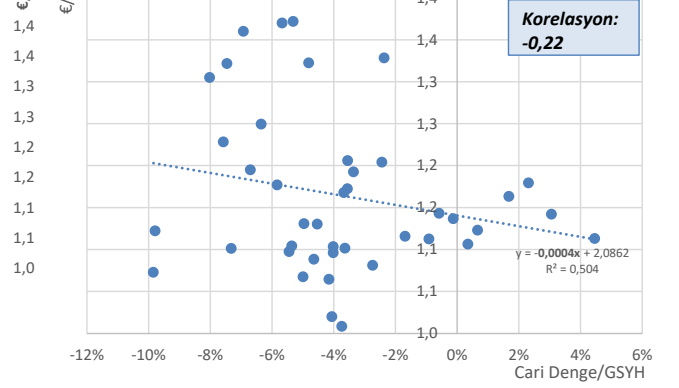
Cari Denge&Dolar/TL Yıllık Değişim Oranları

Cari Denge/GSYH&Euro/Dolar

Cari Denge/GSYH&Euro/Dolar

Bizim Menkul Değerler A.Ş. Araştırma Bölümü

Email : arastirma@bmd.com.tr
Telefon : 0216-547-13-00

Önemli Uyarı

Burada yer alan yatırım bilgi, yorum ve tavsiyeleri yatırım danışmanlığı kapsamında değildir. Yatırım danışmanlığı hizmeti, yetkili kuruluşlar tarafından kişilerin risk ve getiri tercihleri dikkate alınarak kişiye özel sunulmaktadır. Burada yer alan yorum ve tavsiyeler ise genel niteliktedir. Bu tavsiyeler mali durumunuz ile risk ve getiri tercihlerinize uygun olmayabilir. Bu nedenle, sadece burada yer alan bilgilere dayanarak yatırım kararı verilmesi beklentilerinize uygun sonuçlar doğurmayabilir.

Burada yer alan bilgiler Bizim Menkul Değerler A.Ş. (BMD) tarafından okuyucuyu bilgilendirme amacı ile BMD'nin güvenilir olduğunu düşündüğü yayımlanmış bilgilerden ve veri kaynaklarından derlenerek hazırlanmıştır. Kullanılan bilgilerin hatasızlığı ve/veya eksiksizliği konusunda BMD hiçbir şekilde sorumlu tutulamaz. BMD Araştırma raporları şirket içi ve dışı dağıtım kanalları aracılığıyla tüm BMD müşterilerine eşzamanlı olarak dağıtılmaktadır. Ayrıca, Burada yer alan tahmin, yorum ve tavsiyeler dokümanın yayınlandığı tarih itibarıyla geçerlidir. BMD Araştırma Bölümü daha önce hazırladığı ya da daha sonra hazırlayacağı raporlarda bu raporda sunulan görüş ve tavsiyelerden farklı ya da bu raporda sunulan görüş ve tavsiyelerle çelişen başka raporlar yayımlayabilir. Çelişen fikir ve tavsiyeler bu raporu hazırlayan kişilerden farklı zaman dilimlerine işaret ediyor, farklı analiz yöntemlerini içeriyor ya da farklı varsayımlarda bulunuyor olabilir. Böyle durumlarda, BMD'nin bu raporlardaki tavsiye ve görüşlerle çelişen diğer BMD Araştırma Bölümü raporlarını okuyucunun dikkatine sunma zorunluluğu yoktur. BMD ve ilişkili olduğu firmalar bu raporda adı geçen pay senetlerinde pozisyon sahibi olabilir ve/veya raporun yayınlanma tarihinden sonra işlem yapabilir. Ayrıca yatırımcılar bu raporda adı geçen şirketlerle BMD ve/veya diğer ilişkili firmalarının iş ilişkisi içerisinde olabileceğini kabul ederler.

Bu çalışma kesinlikle tekrar çıkarılmak, çoğaltılmak, kopyalanmak ve/veya okuyucudan başkasına dağıtılmak üzere hazırlanmamıştır ve BMD Araştırma Bölümü'nün izni olmadan kopyalanamaz ve çoğaltılıp dağıtılamaz. Okuyucuların bu raporun içeriğini oluşturan yatırım tavsiyeleri, tahmin ve hedef fiyat değerlemeleri de dahil olmak üzere tüm yorum ve çıkarımların, BMD Araştırma Bölümü'nün izni olmadan başkalarıyla paylaşmamaları gerekmektedir. BMD bu araştırma raporunu yayınlamaya, müşterilerine ve gerekli yatırım profesyonellerine dağıtmaya yetkilidir. BMD Araştırma Bölümü gerekli olduğunu düşündüğünde düzenli olarak yatırım tavsiyelerini güncellemekte ve temel analize dayalı araştırma raporları hazırlamaktadır. Bununla birlikte, bu çalışma herhangi bir hisse senedinin veya finansal yatırım enstrümanlarının alımı ya da satımı için BMD ve/veya BMD tarafından direk veya dolaylı olarak kontrol edilen herhangi bir şirket tarafından gönderilmiş bir teklif ya da öneri oluşturmamaktadır. Herhangi bir alım-satım ya da herhangi bir enstrümanın halka arzına talepte bulunma kararı bu çalışmaya değil, arz edilen yatırım aracı ile ilgili kamuya duyurulmuş ve yayınlanmış izahname ve sirkülere dayanmalıdır. BMD ya da herhangi bir BMD çalışanı bu raporun içeriğindeki görüş ve tavsiyelere uyulması sebebiyle doğabilecek doğrudan ya da dolaylı herhangi bir zarar ya da kayıpla ilgili olarak sorumlu tutulamaz.